

# **Noto Sinhala Notes 2024**

## Sinhala Ispilla and Repaya combination

There are edge cases where Sinhala Repaya and Ketu-Ispilla (ODD2) or Diga-ispilla (ODD3) will be added to the same base. Noto fonts need to handle this gracefully.

Noto Serif Sinhala ප්‍රියදර්ශිමහස්

Noto Sans Sinhala ප්‍රියදර්ශිමහස්

Abhaya Libre solution ප්‍රියදර්ශිමහස්

## Repaya placement

Repaya placement in touching ligated conjuncts can be improved to provide correct positioning based on the latest research and documentation.

Noto Serif Sinhala නිමමි

Noto Sans Sinhala නිමමි

Abhaya Libre Dev නිමමි

See these discussions for more info.

<https://github.com/mooniak/abhaya-libre-font/issues/64>

<https://github.com/mooniak/abhaya-libre-font/issues/65>

## More ligated conjuncts

Few more legated conjuncts are missing in Noto Family.

See these discussions for more info.

<https://github.com/mooniak/abhaya-libre-font/issues/52>

<https://github.com/mooniak/abhaya-libre-font/issues/64>

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/10hgjIq7U7VAX2RsRq0q5AnyD-Fw-yKGdx3GE8UbwLH4c/edit#gid=0>

k.va	කව	කව	කව
k.ssa	කෂ	කෂ	කෂ
g.dha	ගඳ	ගඳ	ගඳ
ng.ga	ග	භිග	භිග
c.ca	ච	චිච	චිච
j.nya	ඥ	ඥ	ඥ
ny.ca	ච	ච	ච
ny.cha	ඡ	ඤ්ඡ	ඤ්ඡ
ny.ja	ඡ	ඤ්ඡ	ඤ්ඡ
tt.ttha	ඳ	ඳ	ඳ
t.tha	ඳ	ඳ	ඳ
t.va	ඳ	ඳ	ඳ
d.dha	ඳ	ඳ	ඳ
d.va	ඳ	ඳ	ඳ
n.tha	ඳ	ඳ	ඳ
n.da	ඳ	ඳ	ඳ
n.dha	ඳ	ඳ	ඳ
n.va	ඳ	ඳ	ඳ
nn.dda	ඳ	ඳ්ඳ	ඳ්ඳ
b.ba	බ	බ්බ	බ්බ
m.ba	ඹ	ම්බ	ම්බ

## Noto Serif Sinhala feels too informal

Noto Serif family makes some quirky design decisions which make some letterforms look informal and this makes the overall typeface feel unrefined. In following example I am comparing Noto Serif Sinhala (left) to a WIP Sinhala typeface (right) inspired from handwriting and informal feel.

ලංකාවේ පවත්නා අභිවාරාත්මක ප්‍රතිකාර ක්‍රම අතර සූනියම් දෙවියන්ට අයිති එතුමාගේ ඇල්ම බැල්ම වැටෙන ගුරුකම් ශාන්ති කර්ම බොහෝ වේ. මේවා වෙස් මුහුණු භාවිත කරමින් නර්තනයේ යෙදෙමින් කරන, කිසියම් පුද්ගලයකුගේ කායික මානසික සුබසිද්ධිය අරමුණු කොට පවත්වන්නකි. දෙවියන් හෝ වෙනත් අදෘශ්‍යමාන බලවේග උදෙසා කරනු ලබන මෙම ශාන්තිකර්ම කෙනකුට අපල උපද්‍රව කිරීම සඳහාද යොදා ගැනේ. භූත විද්‍යාව අනුව යකුන් සප්‍රාණික ජීව කොට්ඨාසයක් මෙන්ම අපවිත්‍ර අදෘශ්‍යමාන කොටසක් ලෙස සැලකේ. සෙසු කොටස් නාග, කුම්භාණ්ඩ, ප්‍රේත, පිසාව, භූත ආදී බලවේග වේ. මෙම බලවේග කොටස් කිහිපයකට බෙදේ. බාලිකාම, බිලිකාම, පටු කාම හත්තු කාම, රති කාම, ආදී වශයෙන් කොටස් 5 ක් වේ. යක්‍ෂයන්ගෙන් උපද්‍රවයක් ඇතිවූ විට ඊට බලියක් දීම බලිකාම නම් වේ. බලි කාමවලදී බිල්ලක් දීමත් පුළුටු කාමවලදී යක්‍ෂයන්ට පුළුටු වර්ග දීමත්, රතිකාමවලදී නැටුම් ගැයුම්, වැයුම් කිරීමත් අභිවාරාත්මක ප්‍රතිකාර ක්‍රම පවත්වන භූත විද්‍යා ඇදුරන්ගේ පිළිවෙත් වෙයි. මිනිසාට වින කරන යක්‍ෂයන් අතර කළු යකා, ඔඩ්ඩි විස යකා, අභිමාන යකා, මහසෝන යකා, සන්නි යකා ආදී වශයෙන් යකුන් බොහෝ වෙයි. එක් එක් යකුන් උදෙසා හූනියම් යන වචනය සූනියම් කිරීම සූනියම් කැපීම යන අර්ථ දෙකෙන්ම ව්‍යවහාර වේ. සූනියම් කිරීම යනු කිකිලි බිඳුවක්, රත්මල් පොකුරක්, සොහොන් අළු, මිනී ඇටයක් ආදී ද්‍රව්‍ය ගෙන මිනිසකුගේ ජීවිතයට කිසියම් හානියක් සිදුවන පරිද්දෙන් කරනු ලබන්නකි. මිනිසකු විසින් මිනිසාට කරනු ලබන වින දොස් කැපීම නොහොත් සූනියම් කැපීම යාග පිළිවෙත් (නින්දු) හතක් කපනි. එය දෙහි, අන්නාසි, හොඬල, තොලබෝ,

ලංකාවේ පවත්නා අභිවාරාත්මක ප්‍රතිකාර ක්‍රම අතර සූනියම් දෙවියන්ට අයිති එතුමාගේ ඇල්ම බැල්ම වැටෙන ගුරුකම් ශාන්ති කර්ම බොහෝ වේ. මේවා වෙස් මුහුණු භාවිත කරමින් නර්තනයේ යෙදෙමින් කරන, කිසියම් පුද්ගලයකුගේ කායික මානසික සුබසිද්ධිය අරමුණු කොට පවත්වන්නකි. දෙවියන් හෝ වෙනත් අදෘශ්‍යමාන බලවේග උදෙසා කරනු ලබන මෙම ශාන්තිකර්ම කෙනකුට අපල උපද්‍රව කිරීම සඳහාද යොදා ගැනේ. භූත විද්‍යාව අනුව යකුන් සප්‍රාණික ජීව කොට්ඨාසයක් මෙන්ම අපවිත්‍ර අදෘශ්‍යමාන කොටසක් ලෙස සැලකේ. සෙසු කොටස් නාග, කුම්භාණ්ඩ, ප්‍රේත, පිසාව, භූත ආදී බලවේග වේ. මෙම බලවේග කොටස් කිහිපයකට බෙදේ. බාලිකාම, බිලිකාම, පටු කාම හත්තු කාම, රති කාම, ආදී වශයෙන් කොටස් 5 ක් වේ. යක්‍ෂයන්ගෙන් උපද්‍රවයක් ඇතිවූ විට ඊට බලියක් දීම බලිකාම නම් වේ. බලි කාමවලදී බිල්ලක් දීමත් පුළුටු කාමවලදී යක්‍ෂයන්ට පුළුටු වර්ග දීමත්, රතිකාමවලදී නැටුම් ගැයුම්, වැයුම් කිරීමත් අභිවාරාත්මක ප්‍රතිකාර ක්‍රම පවත්වන භූත විද්‍යා ඇදුරන්ගේ පිළිවෙත් වෙයි. මිනිසාට වින කරන යක්‍ෂයන් අතර කළු යකා, ඔඩ්ඩි විස යකා, අභිමාන යකා, මහසෝන යකා, සන්නි යකා ආදී වශයෙන් යකුන් බොහෝ වෙයි. එක් එක් යකුන් උදෙසා හූනියම් යන වචනය සූනියම් කිරීම සූනියම් කැපීම යන අර්ථ දෙකෙන්ම ව්‍යවහාර වේ. සූනියම් කිරීම යනු කිකිලි බිඳුවක්, රත්මල් පොකුරක්, සොහොන් අළු, මිනී ඇටයක් ආදී ද්‍රව්‍ය ගෙන මිනිසකුගේ ජීවිතයට කිසියම් හානියක් සිදුවන පරිද්දෙන් කරනු